

Déli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-té) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252, ezonutól 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 2 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken hához kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami fizetviselek és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / PÉNTEK / JANUAR 20

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 16 SZÁM

Leépités

Ezt a fogalmat és ezt a szót a békekötések utáni viszonyok teremtették meg. A világháború befejeztével látványos gazdasági fellendülés korszaka köszöntött az emberiségre. Az egyetlen komoly és reális oka ennek a fellendülésnek az lehetett volna, hogy a lövészárkából visszaöngyőzött tömegek munkára teremtett kezei felszabadultak és immáron pótolni fogják mindazt, amit a háború forgószele elsodort és romba döntött. A többi mind csak esalóka látszat volt. A pénz értékének fokozatos lemorzsolódásával kapcsolatban az emberekből kivesszett az azelőtti takarékosági hajlam, amit megkerestek könnyen és sokszor könnyelműen költötték el, az események gyors forgásának bizonytalanságában a mának élve a hoinappal nem törődtek. A társadalmi és gazdasági erkölcsök meglazulásával kapcsolatosan hihetetlen és addig soha nem sejtett konjunkturalehetőségek vetették előre lidérfényüket, amelyeket a lelkiismeretesség bőségesen kihasznált. Volt egy időszak, amikor derűre-borura grümdoltak mindenféle vállalatot kis szatósüzletektől kezdve egészen bankházakig. Alig maradt kapualj, mely ezekre a célokra kihasználatlan maradt volna. Minden valutaügynök bankigazgató, lehetőleg saját bankjának igazgatója akart lenni, minden kereskedelmi alkalmazott önállóságról almodozott és irreális álmát a talmi valóság rongyaiba hurkolta. Papirosn nagyszerű fellendülés képét mutatta a gazdasági élet, amely a valóságban futóhomokra épült és a legelső kis megrázkodtatásra kártyavárként omlott össze. A gazdasági életben az összes történések kölesönhatásban vannak egymással. Minden megrezdülés végigterjed a gazdasági szervezet mindenegyes atomján és érezteti előnyös vagy káros hatását. Vad versengés és kiméletlen konkurrencia indult meg a kínálózó konjunktúra kihasználásában, mert érezték és tudták, hogy ennek ideje rövidre van szabva. Ami előrelátható volt, bekövetkezett: ennek a kapualjgrümdolási korszaknak a esődjé. Az erőszakoltság mesterséges áradásától medréből kiszorított gazdasági életfolyam lassankint kezdett visszaférni eredeti medrére. Visszatért medrére és a partra vetette mindazokat, akiknek életfeltétele a rohanó ár pizkos hullámaiban való evickelés volt. Ezek elpusztultak, de pusztulásuk homlasztó bacillusai megfertőzték az egészséges gazdasági tényezőket is. A hetedhét országra szóló farsangolás

után jöttek a sanyaru bójt napjai és jött a fokozatos leépités. Nemesak divatos szólam lett, hanem szomorú valóság. És ez a folyamat még mindig nem ért véget. Leépitenek és mindenegyes leépités egy-egy tragédia magját rejti magában. Kétkezes munkások és szellemi proletárok százával sétálnak az után munka és munkaalalom hi-

nyában. Sétálnak és emésztődnek, amíg a korgó gyomor állandó zenéjétől megbomlott idegek végleg felmondják a szolgálatot és a tragédiát egy revolverdörrenés tetőzi be. A gazdasági élet sürgős orvoslásra szorul. Nemesak a esődöket, fizetésektelen- ségeket és ezek okait kell megszüntetni, hanem az emberi életet pusztító

leépités okait is. Amíg ez meg nem történik, amíg minden dolgozni tudó és dolgozni akaró embernek megélhetését biztosítani nem tudja a társadalom, hagyjuk a nagyhangos frázisokat szanalásról, egészséges gazdasági élet-ről, a viszonyok normalizálásáról és konszolidációról. Addig csak humbug és szemfényvesztés az egész.

Zsidók voltak a nagyváradi rombolások elkövetői, mondották a védők, de a bíróság komoly bizonyítékok alapján elítélte a vádlottakat

Kolozsvár, január 19.

A kolozsvári hadbírószék tegnap folytatta az erdélyi rombolásokkal kapcsolatos perek tárgyalását. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg és miután a hangulat nagyon izgatottnak látszott, fokozott óvintézkedéseket léptettek életbe. A tárgyalási terembe csak igazoltatás után lehetett belépni.

P o p a Marin nagyváradi cipészsegéd volt a vádlott, aki másfél hónap óta ült vizsgálati fogságban. Azzal vádolták, hogy december ötödikén délután négy és öt óra között Park szálloda előtt látták, amint rombolásra szólította fel a tömeget.

Radovici sziguranca komisár tartóztatta le, ő is hallgatta ki és az általa a kihallgatásról felvett jegyzőkönyv szolgál a vád alapjául.

A hadbírószék három tanut hallgatott ki, akik igazolták, hogy Popa Marin nem vett részt a tüntetésben. A tömegbe úgy sodródott bele, hogy P o p a Demeter nevű barátjával találkozott, mikor a munkából hazajött és együtt a Park szálló elé mentek, hogy megnézzék, mi történik. Sem a tüntetésben, sem a rombolásban nem vett részt.

N e g u l e s e u katonai ügyész a tanuvallomás dacára fentartotta a vádat és kérte Popa Marin szigorú megbüntetését.

D ű n e a Jenő dr. ügyvéd védenec fölmentését kérte. Előadta, hogy a jegyzőkönyv szerint

Popát délután négykor tartóztatták le a rombolásokban való állítólagos részvétel miatt, holott a rombolások jóval később kezdődtek.

B a r t a ügyvéd szintén védenec fölmentését kérte és kijelentette, hogy

nem Popa Marinnak, hanem Radovicinak kellene a vádlottak padján ülnie. A tanuk vallomásából beigazolást nyert, hogy nem Popa izgatott a tüntetésre, hanem Radovici, aki a tömegnek ezt mondta:

— Öljétek meg Popa Marint, mert az veszedelmes kommunista!

A bíróság felőrai tanácskozás után három szavazattal kettő ellenében felmentette Popát.

Utána D i a c o n e s e u és G h e r g h e l diákok perének tárgyalására kerül a sor. A hallgatóság száma növekszik és az izgalom a tárgyalóteremben egyre nő. Diaconescu elmondja, hogy huszonhét éves, egyetemi hallgató Jasiban, Ghergel huszonegy éves és egyetemi hallgató Bukarestben.

Mindkettőjüket a katonai ügyészség Vaiszlovics súlyos inzultálásának előidézésével vádolja.

A két vádlott személyi adatainak a felvétele után a hadbírószék vezetője megállapítja, hogy a vád három tanuja közül egy, a védelem négy tanuja közül szintén egy hiányzik. Az ügyész ennek ellenére nem emelt kifogást a tárgyalás megtartása ellen. Ezzel szemben a védők ragaszkodnak a tanuk kihallgatásához és ezért a tárgyalás elnapolását kérik.

G e o r g e s e u védő egy táviratot ad át a hadbírószék elnökének, amelyet S t a t e s e u ezredes felolvas. A táviratot Cuza küldte és ennek tartalma a következő:

Sajnálatomra nem lehetek jelen a tárgyaláson, mert el vagyok foglaltva a jasi diákok perének tárgyalásával.

A bíróság ezután kimondta, hogy a tanuk távollmaradása miatt a tárgyalás megtartását bizonytalan időre elhalasztotta. A két diákot ezután vizszakisérték a fogházba.

Bukaresti tudósítónk jelentése szerint a katonai felebbezési bíróság tegnap tárgyalta a nagyváradi zavargások miatt Bukarestben elítelt diákok bünperét. A védelem hangsúlyozta, hogy a rombolásokat azok provokálták, akik ma áldozatoknak tüntetik fel magukat. Ennek igazolására hivatkoznak, hogy a kolozsvári hadbírószék izgatásért elítélte Blau pincéért is, aki maga is zsidó. Orleanu védő is azt hangoztatja, hogy

a nagyváradi rombolások elkövetői zsidók voltak. Szerinte a rombolásokban, különösen kereskedők vettek részt, akiket esőd fenyegetett és a pillanatokat alkalmasnak találták, hogy meneküljenek a bukás elől.

M a r i n e s e u ezredes védő ugyan- csak azt állítja, hogy magyar és kommunista assán provokátorok rendezték a tüntetést, hogy Romániát a külföld előtt kompromittálják. Kérték az ítélet megsemmisítését.

S t a t e s e u ezredes katonai ügyész szembeszállt a védők érveivel és kifejtette, hogy a diákság helytelen utra tévedt. Ma — mondotta — a huszadik században élünk és Európa közepén nem lehet ilyen dolgokat elkövetni, mint amilyenek a nagyváradi tüntetések és rombolások voltak. Meggyőződése,

hogyha polgári bíróság hozott volna ítéletet ezekben az ügyekben, ugy a büntetés sokkal súlyosabb lett volna.

A bünösökre a hadbírószék által kiszabott büntetés így is elég enyhe és ezért kéri a felebbezések elutasítását.

A bíróság rövid tanácskozás után a felebbezéseket elvetette és megerősítette az első bíróság ítéletét.

Munkás és doktor találkozik a gyárvárosi népkonyha ragyogó tisztaságu asztalainál, ahol tizenöt leier naponta a legbősegebb ebéd kapható

Temesvár, jan. 19.

A gyárvárosi kettős tornyu templom órája alig ütötte el a délut, mikor a Rózsa-tér 3. számú ház elé rajokban jönnek az éhes emberek. Beretváltlanul, kopott kabátokban, foltozott cipőben jönnek. Mielőtt befordulnak a kapun, megállanak a kifüggesztett tábla előtt. Itt ugyanis a városi népkonyha van, azonban akár a legelőkelőbb éttermeknél, a bejárat előtt itt is megtekinthető az étlap. Olvasom:

— Lencseleves. Székelygulyás rizszel. Kenyér.

Bent a folyosón már sokan állanak férfiak és nők és egymásután járulnak oda egy ablakhoz, amelyen fel-felolható tábla van. Az ablak mögött fiatalember ül. Az emberek sorra lefizetnek tizenöt leit, mire ebédjegyet kapnak.

Egy leány csak tíz leit tesz le és mégis megkapja a jegyet. Kérdezem valakitől, hogyan lehet ez?

— Kérem, feleli, — még nincsen tizenöt éves.

De vannak olyanok is, akik még ennyit se fizetnek. Ezek egészen szegény emberek. Az előljáróság igazolványa alapján ingyenes ebédjegyeket kapnak. Végre aztán magam is az ablakhoz kerülök. A belül ülő fiatalember türelmesen megvárja, míg leszámolom a tizenöt darab apró leit. Aztán kinyújtja a cédulát. Megyek ezzel a többiek után, akik a kezükben szorongatják az ebédjegyet és tovább haladnak libasorban a folyosón. Egyszerre csak én is benyitok abba a helyiségbe, amelybe előttem már annyian beléptek. Most látom, hogy konyhába jutottam.

Kellemes ételszag esiklandozza az inyt. Minden ugy ragyog itt, mint-ha a nap sütne be kilyről.

Pedig hát odakint ködös, borús, nyirkos az idő. Itt a konyhában a nagy tisztaság terjeszti a fényt, a ragyogást. Hatalmas takaréktűzhelyen óriási lábasokban párolog a kész étel. Egy asztalon gömbölyű cipők pirámisa emelkedik. Fehér kötéyes, barátságos szakácsnők sűrögnek-forognak.

Nem érek rá jobban körülnézni, mert a szakácsnők egyike máris a kezembe nyom egy nagy, fehérre emallirozott tálcát. A tálcán két mély tányér. Az egyik színültig tele levessel, a másik székelygulyással. A piroslebből, melyben a husdarabok tömege toladódik, hegyként emelkedik ki a rizs. A tányérok mellett mosolygós, barnahátú cipó. A tálcá szélén fényesre csiszolt kanál, villa, kés.

Amig mindezt végigszemlélem, már is víz magával az ebédrejtettek mozgópáternoszttere.

Bekerülök egy tágas terembe, amelyből jobbra-balra hasonló szobák nyílnak. Viaszos vászonnal borított tiszta asztalok, rajtuk vizes kanesók és poharak. Követem a többiek példáját és tálcámat leteszem az asztalra és eléje telepszem.

Hamar belemuzsikálok én is a cseu-gó evőeszközök szimfóniájába. Élvezettel szüresölöm a levest. utána nekilátok a székelygulyásnak. A felével még csak megbirkózom valahogy, de a másik felét, valamint a cipó háromnegyed részét kénytelen vagyok otthagyni. Ehez a tizenöt leies ebédhez vendéget is hívhattam volna magamnak, kettőnknek is elég lenne bizvást. Jólakottan, elégedetten kezdek most már szétnézni a helyiségben. A három szobában velem együtt mintegy harmincan ebédelnek egyszerre. Nők is vannak köztük néhányan. Látok embereket, akikről első látásra észrevenni, hogy munkások.

De látok olyanokat is, akiknek külseje elárulja a magánhivatalnokot és a kereskedelmi alkalmazottat.

Egyszerre felém köszön valaki:

— Jó napot, szerkesztő ur!

— Jó napot, doktor ur, — válaszolok és feléje megyek.

Diplomás gyógyszerész. Igen olvasott, széles tudású, nagy műveltségű ember. De belecsuszott a ninestelenségbe és az állástalanságba. Utját fehér por jelöli: a kokain, melyet szed.

Prémruháshölgy lép be a terembe. Már a konyhában is láttam. Sorra megy el az asztalokhoz és megnézi, rendben van-e minden. Beszédbe elegyedek egyes ebédlőkkel.

A hölgy Faur Zsófia, városi tanács-tag. A város női tanácsstagjai közül naponta más és más tart itt inspekiót. Megizlelik az ebédet, hogy jó-e, tanácsokat adnak, kívánságokat hallgatnak meg és képviselik a várost, akinek vendégei mindazok, akik idejárnak ebédelni.

Naponta megbeszélnek tapasztalataikat V u l p e István igazgatóval, aki ezt az intézményt tulajdonképpen életre hívta.

Megtudom azt is, hogy ma már hatvanhárom ebédet fogyasztottak el itt. De majdnem hetven adagot elvittek. Mert az is lehet. Otthon ketten-hárman

egy adagot. Elmondják azt is, hogy újabbán a nyugdíjasok is szép számmal járnak ide ebédelni. A városi népkonyha kezd népszerű intézmény lenni, mert naponta növekszik azoknak a száma, akik idejárnak ebédelni. Ha bárki jön, nem kérdik: kicsoda, nem kérnek tőle igazolványt, hanem szívesen adnak neki izletes és bő ebédet. A menü, amelyet a teremben bent egy hétre előre kifüggesztenek, olyan változatos, mint bármely polgári háztartásban.

Eppen távozni készülök, és már kint vagyok a folyosón, amikor a jegyváltó ablak előtt megáll egy intelligens kinézésű, nyütt ruhájú férfi.

Az öltönyről látszik, hogy valaha előkelő szabó készítette és hogy a ruha a jelenlegi viselőjén avult meg. Szerényen beszél az ablakon:

— Kérem szépen, szeretnék ebédelni.

— Lehet, kérem, tizenöt lei a jegy.

— Kérem, szépen azonban ma nincsen pénzem. Én már voltam itt más-kor is. Holnap majd lesz pénzem, addig itt hagyom zálogba a piros igazolványomat.

És ezzel már nyújtja is a piros igazolványt. Nem fogadják el. De azért adnak neki ebédjegyet ezzel a kijelentéssel:

— Majd megfizeti, ha tudja... k. e.

Elütötte a vonat a nyolcvan éves gazdálkodót, aki siket volt és régesrégén a poroszok elleni harcban vesztette el hallását

Temesvár, jan. 19.

Tavaly ősszel a Bakováról Buziás felé induló személyvonat halálra gázolta a sinek között haladó Wirz Jakab nyolcvan éves bakovai gazdálkodót. Az ügyészség ezért Obriga Miklós mozdonyvezető ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt vádat emelt, az ügyet tegnap tárgyalta a temesvári törvényszék Athanasiu-Farchescu dr. tanácsa. A megvádolt vasutas előadta, hogy ő nem felelős Wirz haláláért, mert amikor a sinek között kétszáz métertől meglátta, vészjelt adott, de az öreg nem hederített reá. Ötven lépésnyi távolságban már fékezett is, de a mozdony mégis elütötte a szerencsétlen embert, akinek a kerekek mindkét lábát levágták. A kihallgatott tanúk igazolták, hogy Wirz Jakab a sinek között haladt. A

biróság előtt megjelent a szerencsétlenül járt Wirznek hetvenhat éves felesége is.

Elnök: Büntessük meg a vádlottat? Wirzné: Nem kérem, az én jó uramon az már nem segít.

Elnök: Igaz, hogy a férje siket volt? Wirzné: Igen, még 1866-ban Königrätznél, amikor a poroszok ellen küzdött, vesztette el a hallását.

A tárgyalóteremben megáll pár pillanatra az élet. Az emlékek visszaszálltak a messzi multba, amikor Wirz Jakab, a königrätzti hős, a harcokban megsiketült, évtizedek után pedig Buziás és Bakova között az élet rohanó sinjein hősi halált halt. De hamarosan vége az elmélkedésnek, az elnök kihirdeti az ítéletet, amely szerint, a mozdonyvezetőt a törvényszék felmenti, mert kötelességét eljesítette.

Halott, aki él

Fiatalon indult el hazulról és miután hozzátartozói mint halottat megsiratták, aggastyánként tért haza

Stájerlak, jan. 18.

Stájerlak egyik házába beállított egy megtört, beteges férfi és halkhangú köszönés után kijelentette:

— Kedves szülőim, hát nem ismeretek meg? Én vagyok a fiatalok, Szenderszky Nándor.

A háziasszony szemében könny jelent meg és a fejét ingatta. Öreg párja pedig busan kijelentette:

— A mi fiunk 1914 szeptember 11-én a Nikolajev melletti csatában eltűnt. Később hivatalosan halottnak nyilván-

ították, mert tanúk jelentkeztek, ezredtársai, akik látták, amikor elesett.

A vándor megkapaszkodott az ajtófélfába és újra erősítgette:

— És mégis én vagyok a fiatalok, Szenderszky Nándor.

A szülő mindig bizik, a szülő mindig remél és a szülő mindig hajlandó hinni a csudákban. És felesilgott szemükben a boldogság: hátha mégis a mi fiunk ez, hátha tévedtek azok, akik elesni látták! Leültették, megvendégtették. A messziről jött ember azután

előszedte igazolványait, melyek kétséget kizárólag kiderült, hogy tényleg a halottnak nyilvánított Szenderszky Nándor.

1914 július 27-én, amikor a mozgást elrendelték, a husz éves Szenderszky Nándor, aki a selmeceban erdészeti főiskola hallgatója volt, mint tüzerzászlós vonult a háborúba. Szep-tember 11-én a nikolajevi csatában lyosan megsebesült és orosz fogságba került. Hónapokig feküdt beteg moszkvai kórházban és mint lábadozó Szibériába került. Mikor irni tudt irt is haza. Azonban egyszer sem lett pott választ. Idehaza sem kapták meg az ő irásait. Szibériában különböző kalandokon ment keresztül, majd több belépett a fehér gárdába és bolsevisták ellen harcolt. Evek után sikerült neki átszökni Kínába. Ott a legkülönbözőbb foglalkozások között üzte, hogy megélhessen. Volt számtanár, színész, pinéer, szobafestő, utcaseprő, bővész kereskedő és tizenöt különböző különböző hetveféle foglalkozású volt. Kínában évtizedek óta állandó zavargások voltak, melyek arra kényszerítették, hogy folyton változtassa tartózkodási helyét. Két esztendő alatt annyira elfogta a hódvág, hogy elhatározta, hazatér. Kémondhatatlan szenvedések, nélkülözések és fáradalmak árán sikerült hazatérni. Az ut legnagyobb részegyalog tette meg. Fiatalon indult hazulról és harmincegy éves korában mint agg érkezett vissza. A szülő meggették a hatóságok előtt a lépéseket a holttányilvánítás érvénytelenítésére.

Felhívás!

Felhívjuk az összes munkanélküli Magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat, hogy állás-közvetítő osztályunknál sürgősen jelentkezzenek. Belváros, Uj Munkásotthon I. emelet, ajtó 23. — Hivatalos órák d. u. 4-6-ig.

A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetsége

timisoarai csoportjának állás-közvetítő osztálya.

QUARGLI

300 darabos ládikában 350 lei

150 " " 200 "

garant. puha minőség, franco minden postállomásra.

Teavaj, Trappistasajt és az összes csemesajtok garant. 1-a minőségben szállít

Blumm-turógyár Timisoara, Bem-u. 16.

Fekete dominót

álarcosbálakhoz kölcsönbe kaphat a

Mentőállomáson.

Csalfa Vénusz

cserbenhagyta egy temesvári cipőgyár tulajdonosait és most alkalmazottaik óvadékának elsikkasztása miatt folyik ellenük a büntető eljárás

Temesvár, jan. 19.

A mult esszendő elején a józsefvárosi Prayer-utcában Vénusz néven új cipőgyár kezdte meg üzemét. A cipőgyár alapítói voltak Tóth Géza, akik a Gyárvárosban cipőüzlete volt és férére, Tóth Nándor, aki régebben mint büvész lépett fel kabarékban.

A Vénusz cipőgyár azonban nem valami jól ment, mire hét hónapi fenállása után a tulajdonosai határozatot fordítottak a csalfa Vénusznak és a cég neve Tosca lett.

Amiérték be azonban a névváltozásal, hanem átköltöztek egy másik helyiségre is és pedig az Arany János-utcaába. Ugyanakkor azt tervezték, hogy a gyárat olyképpen lendítik föl, hogy árúikat részletre bocsátják a közönség rendelkezésére. Ügynököket tartak házakhoz járítani, akik kész cipőkkel házaljanak és azokat méltányos heti, vagy havi részletekre eladják. Hirdetést tettek közé a lapokban a kauciókat alkalmazottakat kerestek. Ugyan módon

szerződtek hat ügynököt és hat pénzeszedőt, akik az ügynökök által eladott cipők árának részleteit inkasszálták volna, azonkívül még egy raktárnokot is.

Ezekből kisebb-nagyobb kauciókat szedtek, amelyek összege kétszáz ezer leire rug.

Novemberben és decemberben azonban a raktárnok nem tudott kész cipőket berakni a raktárba, az ügynökök sem mehettek házalni és a pénzeszedők annál kevésbé üzhették a pénzeszedést. Mindezek az emberek azért iltek összetett kezekkel, mert a gyár egyen munkása nem dolgozott. És pedig azért nem dolgoztak a munkások, mert a gyár tulajdonosainak, akik

a felvett kétszáz ezer leit beleölték a berendezésbe és a helyiségek átalakításra, nem volt pénzüik, hogy hőrt és egyéb a cipőgyártáshoz szükséges nyersanyagot vásárolhassanak.

Azonban a Tóth-fivérek napról-napra biztatták alkalmazottaikat és munkásait, hogy majd rendbe jön minden és mindenki megkapja hátralékos fizetését arra az időre is, amikor nem dolgozott. Eljött azonban a karácsony és senki nem kapott fizetést. Akkor a munkások, akiket hét hét óta csak kenyér táplált, a rendőrséghez fordultak, melynek közbenjárására kaptak némi pénzt.

Elmult azonban az ujesztendő és a falai naptárról a januári napok mulását jelző lapokból már tizennyolcat láttak le és

sem a munkások, sem pedig az alkalmazottak nem kaptak se pénzt, se foglalkoztatást. A kauciókat alkalmazottak akkor követelték a biztosítókukat.

Azonban azt a választ kapták, hogy pénz nincsen, mert azt az üzembe fektették. A tizenhárom alkalmazott azonban nem érte be ezzel a kijelentéssel, hanem megbizta Skutecky Miksa dr. ügyvédet, hogy Tóth Géza és Tóth Nándor ellen tegye meg óvadéksikkasztás miatt a feljelentést. Az ügyvéd a feljelentést Gutu Athanász rendőrigazgatónál, a bünyügyi osztály főnökénél tette meg. A panaszosokat Danciu Traján rendőrközmészár hallgatta ki és vette jegyzőkönyvbe sérelmeiket. Kihallgatta

azonkívül a Tóth-fivérek is, akik azt vallották, hogy

a kaució nem igazi kaució, hanem azt kölesönképpen kapták alkalmazottaiktól azzal, hogy joguk van az üzletbe beruházni.

A rendőrségtől áttették az iratokat az ügyészségre, amely a további nyomozást vezeti.

Külön feljelentést tett tegnap a rendőrségen Rumler Adolf, akit a Tóth-fivérek egy felállítandó detail-üzlet vezetésére szerződtek. Kikötötték azonban, hogy a vállalatba kötelező százötvenezer leit befektetni, amelyből hetvenezer leit már le is fi-

zetett. A detailüzlet azonban nem állították fel,

Rumlernek nem adták ki a fizetését és hiába követeli vissza a pénzt is. Ezt az ügyet a másik feljelentéshez csatolták.

A gyár negyven munkása, miután karácsony óta hiába várt újabb bérré, az iparhatósághoz fordult segítségért. Kószó János dr. le is tárgyalta ügyüket és százkilencvenkétezerhatszáz leit ítél meg nekik. Az ítélet megvan, de pénz nincsen. A munkások és alkalmazottak most követeléseik fejében le akarják foglaltatni a Tosca cipőgyár gépeit és berendezését.

Köteleles fizetni

a biztosító társaság abban az esetben, ha a biztosító felet a kár körül gondatlanság nem terheli

Temesvár, jan. 19.

Biztosítási ügyben hozott elvi jelentőségű döntést a temesvári törvényszék. Az utóbbi időkben előforduló károk során ugyanis igen gyakran megesett, hogy a biztosító társaságok megtagadták a kárösszeg kifizetését. Novace Mareu szabadfalui pékmester háza mult év április hó huszonnyolcadikáról huszonkilencedikére virradó reggel leégett. A ház és ingóságok hatszázötvenezer leire a Victoria Nationalánál voltak bebiztosítva. A tüzrendészeti vizsgálat megállapította, hogy a pékmestert a tűz keletkezése körül semmiféle felelősség nem terheli. A biztosító társaság azonban különböző indokokra való hivatkozással nem folyósította a kárösszeget. A pékmester, aki egzisztencia nélkül állt, ekkor Szunyogh András nyugalmazott táblabíró, ügyvéd útján a biztosítási összeg erejéig pert indí-

tott a temesvári törvényszéknél. Még a per előtt a károsult pékmester és a biztosító társaság szakértője megállapították, hogy a szenvedett kár háromszázötvennyolcezer le. A per során kihallgattak több tanut, a biztosító társaság pedig azzal védekezett, hogy ezt a nagy kárösszeget nem ismerheti el, mert az ingóságok a ténylegesnél jóval nagyobb értékben nyertek felvételt a biztosítási kötvénybe. A bíróság ezt az érvelést nem fogadta el, mert a pékmester a felvett érték után fizette a biztosítási díjat. A törvényszék tegnap hozott ítéletet, amely szerint a biztosító társaság köteles a háromszázötvennyolcezer leit kifizetni. Az indoklás kimondja, hogy mindazon esetekben, amikor a kár megállapítását nyert és a biztosító fél részéről gondatlanság nem forog fent, a kárösszeget ki kell fizetni. Az ügy felebbezés folytán még a temesvári ítélőtábla elé kerül.

A gorombáskodás jogot ad az alkalmazottnak, hogy felmondás nélkül elhagyja állását

Temesvár, jan. 19.

Risztics Rózi, aki a Salamon László és családja által bérelt Mercy-utcai kézimunkaüzlet vezetője volt, hat hónapi fizetés kiadására perelte az iparhatóság előtt főnökeit. Miként megirtuk, Salamon László és családja Risztics Rózit, aki nyolc éven keresztül volt már a cég alkalmazottja és a szakmában kitünő hire van,

üzletvezetőnek alkalmazta és egyben arra is megkérte, hogy a családtagokat lassankint vezesse be a szakmába.

Amint azok azonban beletanultak a kézimunkaszakmába, olyan mértékben hidegültek el Risztics Rózitól és láthatóan őket keresték, hogy az üzletből eltávolítsák. Egy alkalommal november végén Risztics Rózi néhány perccel reggel az üzletnyitás után jött és dacára annak, hogy azért késett, mert az utcán tárgyalt egy

vevővel, aki vele be is jött a boltba, mégis szemrehányást tettek neki a késés miatt. Mikor megnézte késésének okát, akkor piszoknak neveztek és kidobással fenyegették. Így mondja el az ügyet keresetében Risztics Rózi, aki nem várta meg, amíg kidobják, hanem maga távozott el és Salamon Lászlót családjával együtt az iparhatóság előtt perelte.

A mult héten tartott tárgyaláson, miként arról beszámoltunk, a tanukul kihallgatott üzleti alkalmazottak is azt vallották, hogy Risztics Rózi üzletvezető volt és hogy az üzletből való kilépése napján tényleg gorombáskodtak vele. Az iparhatóság ebben az ügyben ma hirdette ki az ítéletet. Megállapítja az ítélet, hogy

az ipartörvény nem ismer hat hónapos felmondást, hanem csak hat heteset, három hónaposat és egy éveset.

Igy a kért hat hónap Risztics Rózinak nem volt megítélhető, ellenben megítélte neki az iparhatóság három hónapi fizetést, valamint a céggel kötött megállapodása értelmében neki járó százalékokat. Az összeg, melynek Risztics Rózi részére való fizetésre az iparhatóság Salamon Lászlót és családját kötelezte, huszonegyezer le. Az ítélet indokolása kimondja, hogy Risztics Rózinak joga volt azonnal kilépni az üzletből, mert gorombáskodtak vele és kidobással fenyegették.

Volt defektív

ujabb büntetőügye a törvényszéken

Temesvár, jan. 19.

Vancu Tódor volt rendőrségi detektív tegnap ismét vádlottként állott a temesvári törvényszék előtt. Vancu két hét előtt — mint megirtuk — a temesvári törvényszék a gyorsított eljárás alapján hét havi fogházra ítélte, mert egy Szeceeni nevű erzsébetvárosi lakostól katonaugyében pénzt akart szerezni. Tegnap pedig azért került a törvényszék elé, mert tavaly ősszel megjelent Felischmidt Béla, Gyárváros, Legelő-sor alatt levő üzletében, ahol akkor történetesen Wagner István kereskedősegéd is jelen volt. Vancu gorombáskodni kezdett Wagnerrel, ebből veszekedés támadt, majd megverte Wagner, utána pedig bekísérte a gyárvárosi rendőrségre. Az ügyészség a volt detektívet hivatalos hatalommal való visszaéléssel és személyes szabadság megsértésével vádolta. Vancu kihallgatása során tagadta a vádat és azt állította, hogy Wagner kezdte a veszekedést és ő csak azért kísért be a rendőrségre, hogy jegyzőkönyvet vegyen fel. Wagner ellene, mint hatósági személy ellen állást foglalt és ezért meg akarta indítani a hadbírósi eljárást. A tanuk azonban ellene vallottak és a törvényszék Vancu-t a bizonyítékok alapján újabb három havi fogházbüntetésre ítélte. Vancu az ítélet ellen felebbezett.

Ünnepségek

sorozata lesz Ujpeccsen a katolikus templom százötven éves fenállása alkalmából

Ujpecs, jan. 18.

Ujpecs, ez a virágzó bánági község, amelynek lakosai tulnyomó részben szorgalmas, takarékos svábok, ebből az esszendőben nagy emlékünnepet ül. Most van ugyanis százötven esztendeje annak, hogy a község akkori lakosai, a község alapítása utáni években, megépítették a római katolikus templomot. A késői utódok hálával gondolnak ebben a templomban elődeikre, akik ebben az istenházában kértek mindig égi segítséget munkájukra. Az utódok a mostani évben ünneplik templomuk fennállásának százötvenedik évfordulóját. Az ünnepség első része lesz az a nyolc napra terjedő misszió, amely január 29-én kezdődik. Schnabel Ottó és Entreich István bécsi redemptorista atyák fogják a missziót tartani. A két kiváló szónok megemlékeznek majd a templom alapítóirol és inteni fogja az utódokat, hogy azok erényeit kövessék. Az ünnepség második része juniusban lesz, amikor a templom felszentelésének napját, a bucsút, fogják megtartani. Ezekkel az ünnepségekkel függ össze a bucsu után egy hét múlva következő papi jubileum is. Unterweger Lothár dr. pápai kamarás, aki már évek sora óta Ujpecs plébánosa, akkor ünnepli meg pappá szentelésének huszonötödik évfordulóját. Ezüst miséjére Ujpecsre megy majd Pacha Ágost püspök, apostoli kormányzó, a káptalan számos tagja, valamint a környékbeli papság is.

Hirek

Az élet

képes csak olyan szomorú regényírásra, mint egy George Henry nevű börtönviselt angol emberé, aki harminchárom évet töltött már fegyházban és most újra visszakérült oda. Fiatal ember volt még, amikor többszörös rablás miatt harminkegyéves évi börtönre ítélték. Csendes, szorgalmas rab volt is miután magaviselete ellen nem merült fel kifogás, büntetéséből hat évet elengedtek. Kiszabadult, néhány hónap múlva újra visszaesett régi bűnébe és most újra megnyílik előtte a börtön ajtaja. Szinte megható a börtönben megszült és megrokkant ember vallo-mása, melyet a bíró előtt tett:

— Mikor visszanyertem szabadságot, — mondotta, — az utcán alig mertem rápillantani az emberekre, mert azt hittem, megérezik rajtam a börtön szagát. Később azonban munkát kaptam és nem volt semmi baj. Lassanként rájöttem arra, hogy sokkal jobban éreztem magamat a börtönben, az enyémhez hasonló sorsú emberek között, mint a szabadságban, a becsületes emberek közelében. Itt nagyon elhanyagottnak éreztem magamat, munka után mindig egyedül voltam és nagyon unatkoztam. Mit is kerestem volna a becsületes emberek társaságában? Miről beszélhettem volna velük? Börtönbeli életemről? Mást semmit sem tudok.

— Egy este elhatároztam, hogy magamfajta embereket keresek, azokkal majd jobban eltölthetem az időt. El-ellátogattam a külvárosi kis mulatóhelyekre és ott kerestem hozzáim való embereket. Végre megtudtam az egyik mulatóhelyen, hogy hol szoktak összegyűlni a tolvajok és orgazdák. Odamentem és ott, nagy örömmel, olyan emberekre akadtam, akik börtönviselték voltak és nem kellett szégyenkezniem társaságukban. Barátságot kötöttem velük és alig vártam a pihenőnapokat, hogy társaságukban lehessenek.

— Elpanaszoltam, hogy rosszul érzem magamat a becsületes emberek társaságában, mert azt hiszem, hogy mindig rosszat gondolnak rólam, még akkor is, amikor szívélyesen beszélgetnek velem.

— Hát ne menj közéjük! — mondotta egyik cimborám. — Gyere ide, majd megleszünk itt együtt barátságosan. Lásd, én sohasem megyek becsületes emberek közé — megmaradtam a régi mesterségemnél. De most már jobban vigyázok magamra, mint fiatal koromban és eddig még jól sikerült minden, amihez hozzáfogtam.

— Lakásfosztogató volt a cimborám és addig csábított, míg társává szegődtem. Eleinte kettesben dolgoztunk, de aztán egyedül vállalkoztam egy betörésre. Rajtakaptak és elfogtak.

A bíró meglátta ennek az embernek a sorsában a szerencsétlenséget és könyörületesen tizenkét hónapra szállította le új büntetését. A tárgyalás után utasította a bíró a rendőrséget, hogy büntetésének letöltése után helyeztesse el George Henryt egy jótékony intézmény menedékházában.

— Miklós herceg St. Mórítzban. Bukarestből jelentik: Miklós királyi herceg, a régenstanács tagja, február negyedikén St. Mórítzba utazik, hogy részt vegyen a téli olimpiai játékokon.

Többet keres

Magyarországon ma egy adóellenőr, mint maga a miniszter

Budapest, jan. 19.

A magyar képviselőházban tegnap délután a valorizációs javaslat tárgyalásával kapcsolatban Fábíán Béla kijelentette, hogy a kormány-párt kinevezésének útján jött létre.

Az elnök emiatt rendre utasította, mire Fábíán megismételte kijelentését. Az elnök ezután figyelmeztette, ha tovább ilyen hangnemben folytatja beszédét, kénytelen lenne erélyesebb rendszabályokat igénybe venni.

Csontos Imre: Maga sem kapna az ön kerületben mandátumot!

Fábíán Béla: Ha rendelkezésemre állnának a kormányhatalom eszközei, akkor engem az ön kerületében is megválasztanának.

Ismertette ezután a közeposztály nyomoruságos helyzetét. A valorizációra vonatkozólag új megoldási módot ajánl. Javasolja, hogy töröljék el

a forgalmiadó ellenőri állásokat, mert hiszen a pénzügyminiszternek ugyanis az a terve, hogy a forgalmiadó átalányösszegekben állapítja meg. Ezeknek az ellenőri állásoknak a megszüntetése tizennégy millió pengő megtakarítást jelentene a kincstárnak. Ezzel meg lehet csinálni a valorizációt. Ma az a helyzet, hogy egy-egy ilyen forgalmiadó ellenőrnek több a fizetése, mint a miniszternek.

Felkiáltások: A miniszterek majd lemondanak és megpályázzák ezeket az állásokat.

Fábíán Béla ezután folytatta beszédét és kijelentette, hogy ezekből a jövedelmekből bizonyos összegek titkos alapra folynak be. Végül kijelentette, hogy a hadikölcsönkötvény tulajdonosoknak joguk van a valorizációt követelni, a kormánynak pedig kötelessége azt megvalósítani.

— Coste prefektus Bukarestben. Coste Gyula dr. Temestorátalmege prefektusa tegnap este Bukarestbe utazott, hogy résztvegyen a megyei prefektusok értekezletén. A prefektus két-három nap múlva tér vissza Temesvárra.

— Állami tisztviselők kiképzése. Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy az ország egyetemmel mellélt külön fakultást állít fel, amelynek célja az állami tisztviselői pályára készülő ifjakat kiképezni. A terv szerint kvalifikációhoz kötött magasabb állami szolgálatot csupán azok nyerhetnek, akik ezt a fakultást elvégezték.

— Jorga tanár Amerikába utazik. Bukarestből jelentik: Minden valószínűség szerint Jorga tanár párisi útja után Amerikába utazik, ahová már számtalan meghívást nyert a különböző egyetemeken tartandó előadásokra. Jorga tanár ezuttal eléget kíván tenni a meghívásoknak. Hogy a belpolitikában milyen hatással lesz Jorga több hónapra tervezett távolladása, azt még nem lehet tudni. Valószínűleg Maniu u felhatalmazást kap Jorga tanártól elutazása előtt a nevében való elhatározások megtételére is.

— Maniu Gyula a régenstanács előtt. Bukarestből jelentik: A Cuvantul egy tudja, hogy Maniu Gyula azért halasztotta el erdélyi útját, mert még a parlament megnyitása előtt kihallgatásra jelentkezik a régenstanács előtt. Ez alkalommal rávilágít arra az akcióra, amelyet a nemzeti parasztpárt népgyűlései révén kezdeményez és amelyek a kormány megbuktatását célozzák. Maniu közeli kihallgatása képezi a politikai élet érdeklődését. Maniu Gyulát még e hét folyamán fogadják a régenstanács.

4 Elisaroff 4 orosz táncművészek és piorett mesterei. Slágeratrakció a Royal kávéházban

— Szovjet népbiztosok egymás ellen. Moszkvából jelentik: Troezki volt népbiztos, akit ellenzéki magatartása miatt kizártak a kommunista pártból és száműzetésbe küldtek, távozása előtt súlyos vádakat emelt Stálin népbiztos ellen. Azt állította, hogy Stalin elköltötte azt a kétszáz millió aranyrubelt, melyet Lenin tartaléknak gyűjtött arra az esetre, ha a proletárdiktatura egyszer végveszedelembe kerülne.

— Lloyd Taverna teljesen új műsorral fogja meglepni az ő nagyon kedves közönséget. — Arimand Bann, a dédelgetett élő kigóy táncosnő olyat fog produkálni, amit még ezidáig sehol nem mutatott. A Dawson-duett, ami eddig is a műsor fénye volt, egy gyönyörűen beállított eredeti apacs táncot fog lejtetni. A Reminton's görllök szintén teljesen új tánc produkcióval fognak kedveskedni. — Este 8 órától művész hangverseny mellett meleg vacsora. (Rendes éttermi árak.)

— Öngyilkosság és baleset.

Simion Flórica tizennyolc éves munkásleány, aki a gyárvárosi Hajó-utcában lakik és a Standard harisnyagyárban dolgozik, tegnap délelőtt líkőbe keverve nagyobb mennyiségű opiumot vett be. Tettének oka szerelmi bánat. A mentők a közkörházba szállították. Állapota súlyos. Schnitzer Jakab negyvenöt éves szentandrási munkást tegnap délután a józsefvárosi pályaudvaron egy vasúti teherkocsi elütötte. Fején és mellén komolyabb sérüléseket szenvedett. A mentők részesítették első segélybe.

— A temesvári ügyvédjelöltek, mint azt megírtuk, vasárnap kongresszust tartottak sérelmeik orvoslása tárgyában. Ebből az alkalomból üdvözölték Nistor minisztert is, aki a lelkes támogatója az ügyvédjelöltek mozgalmanak. Nistor tegnap válaszolt Doga-riu Virgil szövetségi elnöknek, aki táviratilag köszönetét tolmácsolta a megemlékezésért és kitartást kívánt a küzdelemhez.

— Serédy elutazott Magyarországra. Budapestről jelentik: Serédy Jusztin hereceprimás tegnap délelőtt indult el Rómából és ma reggel öt órakor lépte át a magyar határt. Nagykanizsán, Fonyódon, Siófokon és Székesfehérvárott ünnepélyes fogadtatásokat rendeztek. Budapestben a Déli vasút pályaudvarán Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter és Sipőcz polgármester fogadják Serédyt. Budapestről Serédy Jusztin azonnal Pannohalmára utazik. Győrre vasúton teszi meg az utat, onnan pedig a bencésrend diszfogatán. Január 23-án Pannohalmán fogadják az esztergomi egyháztartomány püspökeit. Január 24-én Budapestre utazik, ahol Horthy kormányzó kezébe leteszi a hivatalos esküt. Ünnepélyes beiktatása Esztergomban január 26-án lesz.

— Beismerte tettét az apagyilkos. Szabadkáról jelentik: A rendőrség még mindig őrizetben tartja Gábor Antal szobafestőt, akiről most derült ki — mint azt részletesen megírtuk, — hogy tíz év előtt egyetlen fegyverlövéllel meggyilkolta apját. A forradalom zavaros napjaiban azonban elkerülte az igazságszolgáltatást, később pedig az ügy feledésbe ment. A gyilkos apát saját fia jelentette fel és pedig azért, mert félt, hogy elzüllött apja bosszút áll rajta, ha megtudja, hogy perrel támadta meg az örökösödési egyezményt. Gábor Antal a rendőrség előtt beismerte, hogy 1918-ban lelötte édesapját, de azt állítja, hogy ügyében egy évvel később a szabadkai törvényszéken tárgyalás volt, amelynek során felmentették. A rendőrség most az ügyészséghez fordult, hogy Gábor Antal állításának valódiságáról meggyőződést szerezzen.

— Okleveles énektanár, a legnagyobb olasz, német és bécsi mesterek tanítványa, énekleckéket ad. Hangvizsgálat ingyen. Felvilágosításokkal szíveségből Löbl könyvkereskedés szolgál.

A POLGARI LAKOSSÁG VEDELME HÁBORU ESETÉN. Brüsszelből jelentik: A belga fővárosban nemzetközi konferencia kezdődött, amely a polgári lakosságnak háboru esetén való védelméről tanácskozott. Abban állapodtak meg, tekintettel arra, hogy a háborúkban egyre nagyobb tért hódít a gázháboru, tanácsos a lakosságot gázmáskákkal ellátni. Az előadó javaslata szerint ezeket az álarcokat már a békében osztanák ki a polgárság között, azonkívül pedig Genfben bizottságot állítanak fel ennek a kérdésnek a tanulmányozására.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

— A panamerikai kongresszus. Havannából jelentik: A megnyílt panamerikai kongresszus elnökévé Buntamento kubai elnököt választották meg. Kimondták, hogy a kongresszus ülései nyilvánosak.

Legolcsóbban

és leggyorsabban értesül a világ összes eseményeiről, ha minden nap elolvassa a Déli Hírlapot. Mindent

olvashat

a Déli Hírlapban: a legfrissebb telefon és távirati értesítéseket, szenzációs riportokat, sporthíreket, tőzsdei jelentéseket, közgazdasági híreket, divatleveleket, tárcát és

regényt

is. A Déli Hírlap naponként közöl regényt. Ezenkívül

eredményesen

csak a Déli Hírlapban hirdethet mert a lapot naponként sokezer ember olvassa. Biztos eredményt

hirdet

bármit a Déli Hírlapban, mert olcsóságánál fogva a legelterjedtebb. Egyes szám ára négy lei, de ha havonként hatvan leiert előfizet, alig két leibe kerül egy lap. A

Déli Hírlapban

mindent megtalál, amire újságolvasó embernek igénye van. Előfizetéseket felvesznek:

TIMIȘOARA,

Szentgyörgy-tér 4. sz.

TELEFON 2-52.

MAGY ÖSSZEESKÜVÉS. Laplajozó jelentik: Bolíviában nagy összeesküvést fedeztek fel, amelynek célja a kormány megbuktatása volt. A letartatott vezéreket statáriális úton kivégezték.

Autókihágások a rendőrség előtt. Az autók elszaporodása magához hozta, hogy sűrűn ismétlődnek az autóbalesetek. Ezeknek megfékezésére céljából a rendőrség szigorú intézkedéseket léptetett életbe a gépjármű közlekedésének szabályozására. Ezeket az autótulajdonosokat és sofőröket, akik ezeket a szabályokat nem tartják be, szigorúan büntetik. A rendőrbírók ilyen ügyekben tegnap a következő marasztaló ítéleteket hozta: Gerhardt Miklóst és Csuszter Laurát gyorsjáratért egyenként ötezer, Arion Romuluszt Popovics Lajost ugyancsak gyorsjáratért egyenként háromezer, Kocsis Józsefet és Schmidt Lajost, akik az égő lámpa nélkül hajtottak, egyenként kétezer, Biró Lajost ugyanazért ezer és Meinhardt György autóbíróhoz, aki sofőrjét nem jelenítette be, ezer lei pénzbüntetésre ítélték.

Duo Spania excentrikus, komikus, szobrok, a salto mortala királya, a kávé-kávéházban.

Felkészül a magyar szociáldemokrata párt. Budapestről jelentik: A párt köznapja, a szociáldemokrata párt hivatalos lapja, felhívja a munkásságot, hogy a nemrég megtartott kongresszus határozatait hajtsa végre és haradjon a demokráciáért, első sorban a választások jogáért. Gondoskodni kell róla, hogy a megfelelő alkalom ne találja a szociáldemokrata pártot felkészületlenül.

Minden egy asszonyért

Írta: Charles-Henry Hirsch

Hanyatt feküdt a tenger fölé hajló fekete sziklán s úgy bámult ki a végtelen víztükörré. Itt, az óceán partján ismét eljátszatta önmagában új szimfóniáját a „Jozsua“-t. Jól figyelt a láthatatlan zenekar minden hangszerére s úgy találta, hogy a műhiba nélkül való. Előző este újból végigolvasta a partitúrát s az opus már megkezdte alkotójától független önálló életét.

Most már jöhetnek új témák és új alkotások. — szüleinek, frissnek érezte teremtő invencióját s már leste az inspirációt, amely új szépségeket látta meg általa a fáradt világgal.

Charlien hosszan nézte a kékből lilába hajló eget s a palackzöld hullámokat. A természet valami édes varázslattal át meg átjárta őt s szemén, ujjain fülén keresztül árasztotta el titkainak megoldott misztikumával. A sovány füvet morzsolgatta ujjával s elbámult a felhők szelid játékán...

A képek és illatok, amelyek benne és körülötte kavargtak, egyszerre hangokká alakultak át, annyira benne élt a zenében. Corelli egyik nyitányára emlékeztette őt a kakukfü illata s a zsálya Bach egyik édes kantilénájának szárnyain közeledett feléje. A „Bataille de Marignau“ komoly témája után Couperin finom melódiáit érezte a levegőben s Musorgsky panaszos variációira emlékezve, majdnem sirva fakadt...

Egy pillanatra elröstellte magát ezért a henye álmodozásért. Föltápaszkodott a szikláról és körülnézett. A parton egy férfi és egy leány haladtak s a férfi szenvedélyesen bizonygatott valamit:

— **Eltűnt droguista hatvanöt millió passzívával.** Bukarestből jelentik: A főváros kereskedelmi és pénzügyi köreiben nagy feltűnést keltett Cionga ismert nagydroguista eltűnése Bukarestből. Cionga még hetek előtt tizenöt millió lei kölcsönt vett igénybe egyik bukaresti nagybanktól és senki sem tudta, hogy vállalkozása megrendült. Az eddigi becslések szerint a passzívák meghaladják a hatvanöt millió leit, ezzel szemben az aktívák igen minimálisak. Ciongáról semmi hír és valószínű, hogy külföldre szökött. Váratlan eltűnése előtt hozzátartozói a kérdezősködésekre azt a felvilágosítást adták, hogy Cionga üzleti könyveit rendezte és az évvégi zárlatot készíti el.

— **Harc a levegőben egy óriás-kigyóval.** Néhány hét előtt indult el Londonból Ausztráliába egy repülőgép, melynek utasai Keith Milles, ismert pilóta és Lancaster kapitány voltak. A repülő most érkeztek meg Keletindia és a rangooni repülőtérről való elindulásuk után borzalmas kalandban volt részük. Kétezer méter magasságban vette észre Lancaster kapitány, aki a gépet kormányozta, hogy háta mögött egy hatalmas óriás-kigyó van, amely valószínűleg még Rangoonban csuszolt be a gépbe és csak most jött elő. A kapitány természetesen egy pillanatra sem eresztette el a kormányt és ezért nem akadályozhatta meg, hogy a kigyó hátracsuszszék a pilóta ülésé felé. Így tehát Keith Milles asszonynak egyedül kellett megbirkóznia a szörnyeteggel, mialatt a kapitány lélekzettségrel figyelt a fejleményeket. Az izgalmas légi harc során azonban mégis a nő lett győztes, amennyiben kérésével sikerült ártalmatlanná tenni és elpusztítani a kigyót, amelynek bűrért Favoyba megérkezve ridiküllé dolgoztatta fel.

— Nagyon szeretlek, hidd el, hogy csak én szeretlek igazán! És te mégis engeded, hogy Vincent Roux csapja a szelet körülöttem... A fiatalabbik Bossire is dicsekszik vele, hogy a multkor...

— Ez nem igaz.
— Hidd el, hogy csak én szeretlek igazán...
— Ha bihetnék neked...

Charlien nem hallott többet a banális beszélgetésből, de eszébe jutott, hogy néhány hónappal ezelőtt ugyanezeket mondta volt el Sabine Bellozának, a híres énekesnőnek. Egyetlen estére volt hatása szavainak, de másnap már ismét kinevette. Milyen keserű, fájdalmas, munkára képtelen hónapokat szenvedett végig emellett az asszony mellett! Végül összeszedte minden erejét, leszőkött ide a Földközi-tenger mellé s ime, meggyógyult...

Meggyógyult-e csakugyan? Az iménti szerelmes pár most jött visszafelé a parton. A leány szerelmesen simult a legényhez.

— Ugy látszik, már megtalálták egymást! — mondta magában fanyar mosollyal Charlien.

Estére hajlott az idő s a hullámok koncertje végtelen monotonniával zúgott tovább. Charlien úgy érezte, hogy a nagy szimfónia megteremtése sem gyógyította ki e keserű szerelemből. Üres volt a lelke s riadtan ismételte magában a távoli asszony nevét.

Aztán elindult a göröngyös úton hazafelé s tudta, hogy munka, siker, dicsőség, pénz, — mind, mind csak ezért az asszonyért van.

— **Holtan találták ágyában.** Móri-földről jelentik hogy Beitz Jánosné hetven éves móri-földi asszonyt tegnap hozzátartozói az ágyban holtan találták. A hatósági orvosi vizsgálat megállapította, hogy az asszonyt szívinfarkus érte. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

* **Négy fogásos vacsora ötven leierért kapható a Palace kávéházban,** amelynek kitűnő konyhát, figyelmes kiszolgálását és elsőrendű italaikat a kávéházi közönség ismeri és szereti.

— **Nagy család hamisított vasuti jegyekkel.** Bukarestből jelentik: Az államvasutaknál újabb nagyszabású jégbeszállásnak jöttek a nyomára. A Bukarest—konstancai vonalon a vezérigazgatóság egyik felügyelője ellenőrzést tartott és megállapította, hogy az utasok javarésze hamisított vasuti jeggyel utazik. A nyomozást ebben az ügyben megindították. Az államot bizonyára többszáz millió lei erejéig károsították meg a hamisítók és üzemeiket már régebben folytatták.

„**Rusakoff**“ plasztikus, akrobatikus táncduett a Royal kávéházban világattrakció.

— **Látogatás közben letartóztatott orvos.** Beeskerekéről jelentik: Szentiványi Béla dr. orvost, aki Úszkűben mint katonai orvos működik, most pedig két nap előtt apósa látogatására feleségével együtt Beeskerekre érkezett, letartóztatották. A feltűnést keltő letartóztatást, amelynek okát senki sem tudja még, az úszkűi katonai hatóság távirati megkeresésére eszközölték. Szentiványi dr. ma Úszkűbe kísérik.

* **John-féle gőzmosógépek, takaréktűzhelyek, állandóan égő kályhák a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók Scherter Ottónál Timisoara, Belváros.**

JONAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó, aki dideregve, fázva jársz az utcán és feltéve, hogy napsütés van, hamar arra az oldalra sietsz, amelyet a nap sugarai bearanyoznak. Bezzeg nyáron éppen az árnyékos oldalt keresed. De előre meg kell, hogy rémitselek, nem sok árnyékos fogsz találni nyáron a temesvári utcákon. Nem vagyok jövőmondó, de ezt holtbizonyosra előre megjósolom. A városi kertészet ugyanis fejébe vette, hogy az utakat szegélyező fákat megnyírja. Olyan kopaszra vágja azokat, hogy jóformán csak a pusztá törzsük marad meg és minden águk áldozatul esik a nyeső fűrésznek. Így aztán egészen bizonyosan nem lesz árnyék az utcákon. Milyen árnyékos is adjon egy telefonpózna? Az utca fái pedig telefonpóznákhoz lesznek hasonlatosak.

Értesítés!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy január 23-ától kezdve az erzsébetvárosi Telekház-téren

elsőrendű friss hús

lesz kapható nálam.

A közönség szíves pátfogását kérem.

Fa Mihály
hentes és mészáros

MOZI

Belvárosi moziban:
Csütörtök, péntek (január 19. és 20.)

Gyárv. moziban: Szombat-vasárnap (január 21. és 22.)	Mehalai moziban Kedd (január 24.)
--	---

A mai modern

lányok

Elsőrangú vigjáték, J. Zangwill ismert író műve után.

Egy zepelinkatasztrófa eredeti felvétele képezi a szenzációs végét ezen attrakciós filmnek.

A főszerepben:
COLLEEN MOORE

Monopol: Fanamet-Film, Cluj.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor.
Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Jegyelővétel délelőtti: 10—12 órákor.

Allandó varró- és szabászati iskola

nyílik február 1-én
Bischoffnénál
Erzsébetv., Stefánia-u. 2

Tavaszi és nyári

divatlapok
megérkeztek

GALAMBOS-cégnél

„OLLA“
GUM...?

Teljes
garanciát
nyújt

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában, a „Fekete Sas-hoz“, I. Szentgyörgy-tér.

Irodalom

Három könyv

Liszt, Chopin és Bécsi zenei képek

Temesvár, jan. 19.

Járosy Dezső pápai kamarás, a kiváló orgonaművész és zeneesztéta, amellet, hogy zenei szaklapokat szerkeszt, egyre-másra adja ki szakkönyveit. Csak néhány hónap előtt jelent meg Beethovenről írott könyve, mely olyan nagy sikert aratott, hogy hamarosan érte meg a második kiadást, sőt külön megjelent német nyelven is. Most aztán egyszerre három újabb könyvvel lepté meg a zeneirodalom iránt érdeklődő olvasókat. Ez a három könyv: Liszt, Chopin és Bécsi zenei képek. A Liszt és a Chopin című könyvek a Beethovenről írott tanulmány nyomdokain kaladnak. Nem életrajzok ezek, nem dátumok és cselekmények adattárai, hanem komoly, mély tanulmányok, amelyek Liszt és Chopin lelkét és a lelkükből fakadó művészetüket boncolják.

A Lisztről szóló kilencvenhat oldalas könyvnek a következő fejezetei vannak: Liszt Ferenc kultusza, Liszt Ferenc művészete, Liszt Ferenc és Wagner Richárd barátsága, Liszt Ferenc és az egyházi zene. Ezekben a fejezetekben teljesen megvilágítja előtünk egy-egy önálló zenei értekezésben a halhatatlan magyar művészt.

A Chopinról írott könyv három részre oszlik: Chopin szelleme, Chopin az ember, Chopin művészete. Analitikus módon fejti ki Járosy a Chopin munkáiban megnyilvánuló szellemet, amely az apai lengyel és az anyai francia vér különös keverékéből fakadt. Talán ez a két ellentétes vértette azt, hogy Chopin a zenei romantizmus költőjének nevezhető. Varsóból fiatalon kerül Párisba, egy egészen más, idegen világba. Akkor még elsősorban előadó és miként Liszt, mentől tökéletesebb lesz az előadásban, annál inkább kap kedvet a zene-szerzésre. Járosy könyvéből nemesak megismerjük Chopin lelkületét, hanem megértjük muzsikájának rejtett rugóit is. Ennek a könyvnek az elolvasása szükséges mindenkinek, aki a zenét nem pusztán azért gyakorolja, hogy szórakozzék, hanem azért, mert erre lelki szükséglet hajtja és mert a zenében váltakozó hangok számára élményt, véghetetlen gyönyörűséget jelentenek.

A Bécsi zenei képek című harmadik könyv nem riportokat közöl zenei eseményekről. Minden cikk egy-egy zenei eseményből leszűrten zenei tanulmány, következtetés, tapasztalat. A Johann Strauss-remeszansz, A Schubert-muzeum, A Haydn-muzeum, A Korngold-premier, a Hangversenyek és A bécsi klakk halála nem leírások, hanem zenebölcsészeti cikkek, melyekből tanulni, okólni lehet. Ez a kis könyv panoptikumszerűen állít elénk néhány zenei eseményt, de nem pusztán magukat az eseményeket mutatja, hanem azt a tüneményes szellemi szőfőzőkálást, amely azokból kisugárzik.

Járosy Dezső három új könyve díszes helyet foglal el abban a kis könyvtárban, amelyet a jeles szerző eddigi munkáinak gyűjteménye alkot.

Kubán Endre.

Színház

A román színház

előadásainak megkezdése előtt a jegyek körül támadt mulasztás és a főpolgármester nyilatkozata

Temesvár, jan. 19.

A krajovai román színtársulat temesvári vendégszereplésével kapcsolatban a megnyitó előadás rendezése körül olyan mulasztások történtek, amelyek ugy Temesvár város helyőrségének tisztikarát, amelyet a temesvári napilapok és bukaresti lapok temesvári tudósítói együttesen hoztak és amelynek értelmében mindaddig nem vesznek tudomást a színház vendégszerepléséről, amíg ezen rendezési hibákért megfelelő elégtételt nem kapnak. Georgevici Lucian dr. főpolgármester attól a kívánságtól vezéreltetve, hogy ezt a kellemetlen és zavaró momentumot kiküszöbölje és a krajovai színtársulat részére a sajtó támogatását biztosítsa, tegnap tárgyalásokat folytatott a lapok megbízottjaival és ezen megbeszélés eredményeként a következő nyilatkozatot küldte az újságoknak:

— Tekintettel a sajtónak és a temesvári helyőrség tisztjeinek az új temesvári színházban megnyitott színielőadás megnyitójának előadásával szemben tanúsított magatartására, amely abban birja magyarázatát, hogy az Occident cég, amely a színház vezetőségétől megbízást nyert a színházjegyek ideiglenes eladására, úgy a tiszteket, mint a sajtót tévesen informálta úgy, mintha részükre én tartottam volna fenntartásokat, szükségesnek látom tudomásukra adni, hogy a városi színház ünnepélyes megnyitása nem január tizenötödikén az első színi előadás alkalmával volt, amint azt sokan hitték. Ezen a napon csupán a krajovai színtársulat kezdte meg idényét a várossal kötött szerződése alapján.

— Az újonnan felépített színház hivatalos és ünnepélyes megnyitása a magas régenstanács kívánságára, amely az ünnepségeken szintén részt kíván venni, csak május hónapban lesz. Erre az ünnepélyes megnyitásra a polgármesteri hivatal úgy a tiszteket, mint a sajtót hivatalosan meg fogja hívni és természetesen úgy a színelőadás, mint a banketten a város vendégei lesznek.

— A zavart az első színházi előadás jegyeinek elárúsítása körül, ami által

a tisztek egy része és sajtó megbánódott, az Occident cég okozta. A cégnek a polgármesteri hivatal már január hó tizenegyedikén, szerdán átadta azoknak a jegyzékét, akik bejelentették a polgármesteri hivatalban, hogy az első előadásra jegyeket akarnak venni. Átadták a cégnek úgy a nézőtér tervrajzát, mint azoknak a névjegyzékét, akik előjegyeztették magukat a polgármesteri hivatalban. Ugyancsak rendelkezésre bocsátották a temesvári lapok és a tudósítók által Temesvárott képviselt fővárosi lapok jegyzékét is. A hadosztályparancsnokság részére fentartott páholyon kívül ezen célra hatvanhét helyet jelöltek meg és pedig tizenhét fentartott helyet, huszonkettőt a páholyok előtt és huszonnyolc elsőrendű zsölyét. Összesen tehát a hadosztályparancsnokság páholyán kívül hatvanhét helyet tartottak fent, amelyek mind a törzstisztek és a sajtó részére voltak kiszemelve.

— Miután a polgármesteri hivatalnak ezen rendelkezését a fentemlített cég nem hajtotta végre és miután a cégnek ezen eljárásával a polgármesteri hivatal maga is elégedetlen volt, tisztelettel tudomásukra hozom, hogy a színtársulat vezetőségénél eljártam, hogy a színház mellékutcájában napali pénztárt nyisson és a jegyek eladásáról az igazgatóság maga gondoskodjék. Ilyen módon akarunk a jövőben hasonló zavarokat elkerülni.

Ezen felvilágosítás után remélem, sem a temesvári helyőrség tisztjei, sem a sajtó képviselői nem tételezik föl, hogy a polgármesteri hivatal bármely szervének az lett volna az intenciója, hogy a város valamennyi polgárának a legelőzékenyebben rendelkezésre álljon, annál is inkább, miután tőlünk is távol áll még annak a gondolata is, hogy a nyilvános élet legméltóbb tényezőit, bátor hadsergünket és tiszteletreméltó sajtónkat megsértjük.

Temesvár, 1928 január 18.

Tisztelettel

Dr. Georgevici Lucian s. k.
polgármester.

Tovább támadják Erdélyi színiigazgatót. Bukarestből jelentik: Megirtuk, hogy a Cuvantul azzal a váddal illette Erdélyi Miklós nagyváradi színiigazgatót, mintha Budapestről ötvenöt millió korona államsegélyt kapott volna és idén hasonló kérelemmel fordult a magyar kormányhoz. Erdélyi Budapestre utazott és a szintén Budapestben levő Eger Gergely dr. nagy-

váradi polgármester közbenjöttével igazolta, hogy a Cuvantul állításai valótlanok. Ezzel szemben a Cuvantul fentartja vádjait és tegnap újabb ki-rohanást intézett Erdélyi ellen. Legújabb cikkében felszólítja Lapeditu kultuszminisztert, indítsa meg haladéktalanul a vizsgálatot és a lap hajlandó rendelkezésére bocsátani a kezei között levő hiteles okmányokat.

Művészet

A Rosé-vonósnégyes megjelenése hangversenytermünkben előkelő zenei eseményt jelent, amelyen jelen lesz városunk egész zenekedvelő közönsége. A világszerte ünnepeztetett kamaragyűttes diadalmas művészete, csodálatos összjátéka és interpretáló ereje nálunk is ismeretes, hiszen a nagyszerű vonósnégyes már ismételtelen aratott nagy sikert nálunk is. Schubert és Ernst Toch egy-egy kvartettjén kívül előadásra kerül Schumann zongoraötöse Hertz Gyula zongoraművész és zongoránál. Még meglevő jegyek a „Banat”-nál

Schubert ünnepsége. Bécsből jelentik: A nyáron a Schubert centenárius alkalmából tartandó ünnepségeken valószínűleg Hindenburg és Stresemann is részt vesznek.

Közgazdaság

ENGEDÉLY NÉLKÜL KÜLFÖLDRE VIHETŐ VALUTÁK. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter legújabb rendelete szerint a jövőben a külföldre utazó utas az eddig engedélyezett ötezer lei helyett tíz ezer lei értékű idegen valutát vihet magával. A leinek a határon tul való kivitele ezen-tul is tilos. Akik külön engedély alapján nagyobb pénzügyösszeget kaptak a pénzügyminiszteriumtól kiviteli engedélyt, függetlenül attól azért a tízezer lei értékű valutát mindenképpen magukkal vihetik. Tilos azonban át-utaló leveleket, csekket és értékpapirokat a Nemzeti Bank engedélye nélkül a határon átvinni.

Emelkednek a román értékek a külföldi tőzsdéken. Londonból jelentik: Az angol és francia tőzsdén a négy százalékos román állami kötvények

árfolyama rendkívül megszilárdult és élénk kereslet indult meg. Az állampapírok megszilárdulása összefüggésben áll a valuta stabilizálására irányuló kölcsöntárgyalásokkal. A román kötvények egy nap alatt négy százalékkal emelkedtek.

Törvénytörvény

Szünőben vannak a csödkérelmek. A temesvári törvénytörvény előtt tegnap délelőtt folyt le Kutterer Kálmán józsefvárosi divatárkereskedő ellen elrendelt csödügyben a felszámolási tárgyalás. Legközelebb sor kerül a csödválasztmány megalakulására. Másikülönben a csödnitási kérelmek tömeges benyújtása alábbhagyott és két hét óta egyetlen csödkérvényt sem adtak be, kivéve a zombolyai R e f o r m-malom ellen betérjesztett csödkérelmet.

Halálra ítelt apagyilkos. Budapestről jelentik: Emlékezetes, hogy Pap Flórián visegrádi legény anyja biztatására meggyilkolta apját, idősebb Pap Flóriánt. A törvénytörvény ezért a gyilkos fiút és az anyát kötélt általi halálra ítélte és az ítéletet a tábla is helybenhagyta. Az ügy most került a kuria elé, amely Pap Flóriánt apagyilkossáért halálra ítélte, anyját azonban csak bünpártolásban találta bűnösnek és ezért tizenöt évi fegyházra ítélte. A halálos ítélet jogerős. Pap ügyvédje kegyelmi kérvényt adott be.

?

Budapestre utazik?

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője
olcsó szobaárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból.
(Kitűnő házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert
gyalog átjöhét egy perc
alatt a pályaudvarról.

Otthon érzi magát

jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás,
szigorúan családi jelleg,

saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy
okvetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

A keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Fehér rózsák

a magyar nőegylet báljára olcsón,
nagy választékban kaphatók.
Ugyszintén megmaradt ruhaanyag-
ból rendelésre is készítünk.

„HELIOS”
művirággyárban
I, Jenőherceg-utca 12.

Apró hirdetések

ELŐFIZETŐINK ebben a rovatban az utolsó előfizetési díjnyugta felmutatása ellenében január és február havában havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést.

ELŐFIZETŐINK ezenkívül minden héten egyszer tíz leíért közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést ezen rovatban január és február havában, az előfizetési díjnyugta felmutatása ellenében.

OLVASÓINK, akik nem előfizetői a lapnak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy jan. és febr. havában szintén tíz leíért kapnak egy tíz szóig terjedő apróhirdetést, ha az alábbi szelvényt naponta kivágják és tíz egymásután következő sorszámmal ellátott szelvényt beadnak a kiadóhivatalba.

A HIRDETÉSI DÍJ minden egyes esetben előre fizetendő.

ALLÁSKERESŐK részére egy apróhirdetés ára husz leí.

A Déli Hírlap

XII sz. apróhirdetési szelvénye.

Házasság

Vidéki iparos 38 éves, 25-30 éves szolid nő ismeretségi körébe keresi házasság céljából. Leveleket „Iparos” jellegre a kiadóhivatalba kérek. (268)

Férjhez adnám 24 éves árva hűgomat némi hozományjal komoly kereskedőhöz. Leveleket a kiadóba kérek „Csinos leány” jellegre. (269)

Alkalmazás

Négy hetes gyermekemhez azonnalra keresek szoptatós datát. Cimeket a kiadóba kérek. (272)

Keresek gyermekszereit, megbízható nőt, ki a szobaleányi teendőket is végzi. Cim: Mühle Milmos-u. 1, II. em. 5. (220)

Allást keres

Vidéki gazdaságban házvezetői állást keresek. Több évi gyakorlattal bírok. Cimeket a kiadóba „Gazdaasszony” jellegre kérek. (269)

Több évi gyakorlattal rendelkező nő előkelő szalonban vezető állást vállalna. Angol, francia ruhák készítésében perfekt. Cimeket fizetés feltüntetésével a kiadóba kérek „Női szalon” jellegre. (270)

Zongoraórát adok jutányos áron kezdőknek. Cimeket „Zongoralecke” jellegre a kiadóba kérek. (264)

Lakás

Modern 5-6 szobás lakást keresek a Belvárosban február 1-re. Cimeket a kiadóba kérek „Modern lakás” jellegre. (203)

Különbejárati csinosan butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. (222)

Erzsébet- vagy Józsefvárosban butorozott szobát keresek. Jency, Hattyu-utca 49. ajtó 1, balra. (223)

Egy teljesen különbejárati, elegáns, erkélyes szoba kiadó. Cim a kiadóban. (219)

Szerényebb fiatalembe nek butorozott szoba teljes ellátással vagy anélkül olcsón kiadó. Cim a kiadóban. (218)

Adás-vétel

Antik íróasztal széket magas támlával és egy antik könyvszekrényt megvételre keresek. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba „Antik” jellegre kérek. (234)

Ujkisodán a villamos megálló közelében 3-4 szobás lakást kerttel megvételre keresek. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek „Kertes lakás” jellegre. (167)

Megvételre keresek finomkivitelű, komplett női uti bőr necessairet. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek „Finom kivitel” jellegre. (263)

Különléle

Különléle hálószobák, modern ebédők olcsón kaphatók Dorn műasztalosnál, III, Hattyu-utca 17. (130)

Gépszjakat a helyszínen is szakszerűen javít Eiki szij- és ostorkészítő (a Sörgyárral szemben.) (186)

Szerelem a vérpadon túl

A Déli Hírlap regénye a parasztlázadások korából

41

— Mondom, az az én dolgom. Engedj futni. Jere oda velem a házam felé, hadd menjek be, kihozok neked egy csomó aranyat és még egyéb drágaságot is.

— Nekem ne igéj semmit. Mert nem engedlek szökni. Az aranyaid pedig nem kellene. Tudd meg, hogy azoknak egy részét én adtam neked.

— Te? Hát ki vagy te?

— Nem ismeresz rám a hangomról, Schmidthannes? Pedig sokszor tárgyaltunk egymással, igaz, hogy ez mindig sötét éjjel történt és nem is állottunk közel egymással szemben.

A kovács hallgatott. Aztán állatias hangon felhördült:

— Te vagy a várnagy, György lovag?

— Én.

Siri esend támadt. Majd hirtelen izegni-mozogni kezdett a kovács. Minden erejét megfeszítve azon volt, hogy valahogyan szabadulni tudjon kötelekei közül. A várnagy rászólt:

— Hiába erőlködöl. Nem szabadulhatsz. Elérkezett végre a leszámolás ideje. Mert tudd meg, hogy már régen tudom, hogy te vagy az apátur gyilkosa, te gyújtottad fel és raboltad ki az apátságot. Csak nem akartam eddig lecsapni rád, mert szükségem volt a kémkedéseidre. Most már azonban nem kellene a besugásaid, mert hiszen a parasztlázadások mindefelé úgyis véget értek és az itteni felkelők is hamarosan leteszik a fegyvert.

A kovács nem válaszolt. Néhány pillanat múlva azonban ördögien kezdett el nevetni.

— No, György várnagy, te szépen megfizettél nekem szolgálataimért. Levágtad a kezem fejét, most pedig elfogtál és a hóhér kezére juttatsz. Hát jó. Tudd meg azonban, hogy kevésen mult, hogy nem fizettem meg neked előre mindezért. Kevésen mult, hogy olyan sebet nem adtam neked, amely sohasem gyógyulna be. Bár így is nem tudom, hogy nem kell-e gyászruhát öltened.

— Mit beszélsz, te gonosz?

— Most már semmi. Eleget mondtam, eleget. Többet egy szót sem szólok. Amit meg kell tudnod, megtudod majd.

Egyetlen hangot sem mondott többet a kovács. Megadta magát sorsának, de azzal a sátni önérettel, hogy a rá váró büntetésért előre megfizetett.

György lovag sem akarta a foglyot tovább faggatni. Gondolta, hogy valószínű csak üres fenyegetés minden szava, amit azért mond, mert nem sikerült neki a szökés. Aztán meg méltóságán alólinak tartotta, hogy ezzel a gyilkossal továbbra is vitázzék.

Különbben is hallotta már a közeledő őrzőjárat lépteit. Nemsokára már jelentette is Ander:

— Itt vannak az örök. Hat ember!

— Katonák, vigyék! Vigyázzatok, hogy meg ne szökjön. Fejeteikkel fellettek érte!

A katonák közrefogták a megkötözött Schmidthannest és a várba kísérték.

— Mi pedig nézzünk be a kovács hajlékába, — mondotta György várnagy Andernek.

Nemsokára ott állottak az ajtó előtt, amelyen a bejárást nemrég meg-

tagadta volt előttük a kovács. György lovag előszedte zsebéből a fagygyugyertyát és a tűzszerszámot és nemsokára halvány fény pislogott a szobában.

A várnagy most újra visszaemlékezett arra a kiáltásra, melyet hallottak, mikor a ház felé közeledtek. Magasra emelte jobbábjában a gyertyát és a következő pillanatban a kovács háncságyán egy alakot látott. Fiatal fiú volt, akiről a ruha egy része le volt tépve. Közelebb hajolt hozzá, hogy jobban megnézze.

Abban a pillanatban azonban majdnem a földre ejtette a kezéből a gyertyát. Felismerte, hogy a fiúruha tulajdonképpen leányt takar és ez a leány senki más, mint az ő tulajdon leánya, Beatrice. Ha az első szempillantás alatt talán kételkedett a dologban, annál inkább meggyőződött róla azután, amikor közelebb hajolt. Aki itt fektült az ágyon, az minden kétséget kizárólag az ő leánya volt.

Ezernyi kérdés eikkázott keresztül az agyán.

Miért van Beatrice-n fiúruha? Hogyan került ide, mikor most délen kellene lennie rokonainál? Mióta van itt? Nem kinezta-e őt a kovács? Vagy nem történt-e meg vele a legrosszabb, ami egy leánnyal történhet?

Szó nélkül odaadta a gyertyát Ander kezébe, maga pedig egészen a leány fölé hajolt.

— Hála Istennek, — suttogta — él, lélegzik!

Azután utasította Andert:

— Te maradj itt, Ander! Nézd, megtaláltam a leányomat és most magam viszem a várba. Ha eltávozom, oltsd el a gyertyát és várj, amíg katonákat küldök, akik majd körülfogják ezt az átkozott házat és reggelig őrzik, amíg majd átkutatjuk.

Ezzel máris karjára fogta Beatricét és eltávozott vele. Szinte rohant a vár felé, ahová rövidesen meg is érkezett.

Megállott szemben a várárokkal és felkiáltott a bástyára:

— Hej, toronyőr! Én vagyok itt, a várnagy. Azonnal eresszék le a hidat!

Noha a hid a következő pillanatban már esőrömpölve lebecsátkozott, György várnagy mégis türelmetlenül topogott, amíg végre lábaival rálephetett a pallókra. Mikor aztán a tágas kapu alá ért, odakiáltott az egyik katonának:

— Azonnal költsék fel álmukból az asszonycelédeket!

Ezzel már továbbrobogott és egyenesen felment az emeletre. Benyitott Beatrice szobájába, ott letette terhét az ágyra és gyertyát gyújtott. Alig volt ezzel készen, odaállott az ágy elé. Megdöbbsent, hogy a gyermeke milyen sápadt.

— Mit parancsol az ur? — nyitott be a szobába Zsófia asszony, akinek nyomában két álmoszemű szolgáló cammogott.

— Zsófia, — mondta György várnagy — itt van a kisasszonyotok. Vegyék le róla ezeket a rongyokat, mossátok meg, dörzsöljétek ecetes vízzel és adjatok rája rendes ruhát. Én megyek és felkeltem a várbeli felcsert, hadd vizsgálja meg, hátha beteg.

Ezzel már ki is ment a szobából.

(Folyt. köv.)

Téli vasuti menetrend.

(Érvényes október 15-től.)

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról:

Bukarest felé személyv. éjjel	12.—
Arad felé személyvonat reggel	4.25
Radna felé vegyesvonat reggel	5.24
Báziás felé személyvonat reggel	5.55
Zsombolya felé vegyesvonat reggel	6.20
Arad felé személyvonat reggel	6.25
Resica felé személyvonat reggel	6.80
Perjámos-Valkány vegyesvonat reggel	6.45
Bukarest felé gyorsvonat reggel	7.50
Arad-Nagyvárad felé sz. v. d. e.	8.05
Gyér felé vegyesvonat délelőtl.	8.20
Nagyszentmiklós-Csanád sz. v. délelőtl.	8.35
Buziás felé vegyesvonat reggel	7.47
Bukarest felé személyvonat d. e.	9.40
Jugoszlávia-Keresztes délelőtl.	9.50
Zsombolya-Szeged felé sz. v. d. e.	11.10
Zsombolya felé szimplon délután	12.15
Arad felé gyorsvonat délután	12.17
Resica felé gyorsvonat délután	12.20
Arad felé személyvonat délután	1.55
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	2.—
Radna felé vegyesvonat délután	2.15
Perjámos felé vegyesvonat d. u.	2.30
Valkány felé vegyesvonat d. u.	2.30
Karánsebes felé személyvonat d. u.	2.40
Nagyszentmiklós felé személyvonat délután	3.45
Csanád felé személyvonat d. u.	3.45
Resica felé személyvonat délután	3.50
Báziás felé személyvonat d. u.	5.00
Bukarest felé személyvonat d. u.	5.10
Keresztes-Jugoszlávia felé v. v. délután	5.20
Gyér felé vegyesvonat délután	5.30
Bukarest fele szimplon délután	6.43
Arad felé személyvonat délután	7.50
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	7.55
Bukarest felé gyorsv. d. u.	9.50
Zsombolya felé gyorsvonat éjjel	10.57
Arad felé gyorsvonat éjjel	11.10

Érkezés a józsefvárosi pályaudvarra:

Aradról személyvonat éjjel	3.33
Bukarestből személyvonat reggel	5.40
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	6.15
Gyéről vegyesvonat reggel	6.25
Nagyszentmiklósról személyv. reg.	6.50
Csanádról személyvonat reggel	6.50
Resicáról személyvonat reggel	6.51
Keresztes-Jugoszlávia vegyesv. reggel	7.—
Zsombolyáról gyorsvonat reggel	7.10
Buziásról személyvonat reggel	7.40
Aradról gyorsvonat reggel	7.55
Báziásról személyvonat reggel	7.57
Radnáról vegyesvonat reggel	7.52
Karánsebesről személyv. reggel	7.43
Perjámos-Valkány vegyesv. reg.	7.43
Aradról személyvonat reggel	9.05
Bukarestből gyorsvonat reggel	8.05
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	9.15
Bukarestből személyvonat reggel	10.41
Bukarestből szimplon reggel	11.50
Arad-Máriaradnáról sz. v. d. u.	12.09
Buziásról személyvonat délután	1.30
Gyéről vegyesvonat délután	1.33
Keresztes-Jugoszlávia vegyesv. délután	4.15
Aradról személyvonat délután	4.34
Zsombolyáról vegyesvonat d. u.	4.43
Báziásról személyvonat délután	5.25
Resicáról gyorsvonat délután	6.—
Radnáról vegyesvonat délután	6.05
Aradról gyorsvonat délután	6.13
Zsombolyáról szimplon délután	6.32
Nagyszentmiklósról sz. v. d. u.	6.50
Csanádról személyvonat délután	6.50
Resicáról személyvonat délután	7.20
Bukarestből személyvonat d. u.	7.55
Buziásról vegyesvonat délután	7.40
Perjámos-Valkány vegyesv. d. u.	7.40
Aradról személyvonat este	10.—
Bukarestből gyorsvonat este	10.30
Zsombolya-Szeged sz. v. este	11.45

Déli Hirlap

1928 JANUAR 20

LEGUJABB

IV. ÉVF. 16 SZÁM

Élve elégett

egy budapesti uriasszony, akinek irtózatossal halála mögött borzalmas büntényt sejtenek

Budapest, január 18.

A budapesti rendőrséget titokzatos eset foglalkoztatja, melyről még nem volt kideríthető, hogy végzetes szerencsétlenség, vagy pedig irtózatossal történt. Tegnap reggel a József-utca 14. számú ház egyik lakásából, amelyben özvegy Szentiványi Farkasné, született Patay Jolán földbirtokosnő lakott, füst tört ki. Azonnal értesítették a tűzoltókat és a mentőket, akik majdnem egyszerre jelentek meg a ház előtt.

Mikor benyitottak a lakásba, az előszobában eszméletlen állapotban találták a földbirtokosnő háziornosát.

Harmos László dr. A mentők magához térítették, mire első szava ez volt:

— Siessenek Szentiványiné hálószobájába, mert a szerencsétlen nő a füsttől megfullad.

A lakásban akkor még a legtöbb butor izzott a tüztől és mindenütt áthatolhatatlan füst terjengett. A tűzoltók lépésről-lépésre oltották a tüzet és velük haladtak befelé a mentők is. A tűzoltóknak az oltással nem volt nehéz munkájuk, mert a lángok már hamvadóban voltak.

A lakás berendezése ugyiszólván teljesen elégett, sőt sok helyen a padló is tüzet fogott és a lángok a parkettbe némely helyen tíz centiméter mély üregeket is vájtak.

Szentiványiné hálószobájában az ágyban holtan találták. Nemesak a füst ölte meg, hanem inkább a tűz. Alatta az ágy szintén elégett és Szentiványiné holtteste a padlóra esett felé. A szerencsétlenül járt nő bal lábán papucs volt, ami nyilvánvaló, hogy Szentiványiné megkísérelte, hogy a lángban álló szobából meneküljön. Szinte érthetetlen azonban, hogy a menekülés miért nem sikerült neki. Mikor a tűzoltók és a mentők a hálószobába behatoltak, ott két villanylámpát égve találtak, amely körülmény kizárja azt a lehetőséget, mintha a tüzet rövidzárlat okozta volna. A szobalány, aki a lakásban a cseléd-szobában aludt, elmondta, hogy a tűz a kályhából sem pattanhatott ki, mert a kályhában a tűz még este elaludt. Mindezekből a körülményekből büntényt lehet feltételezni. Ezt a feltételt megerősíti az a körülmény is, hogy

holttest bal combján vastag hasítás látszik, amelyet vér borít és amely semmiesetre sem származhatik a tüztől.

A tényállás kiderítésével a vizsgáló bíró, több orvosszakértő és a rendőri bizottság együttesen foglalkozik.

Szentiványiné pénteken Abbáziába akart utazni üdülésre és már meg is rendelte ott a szobáját. Lakásán számos ékszert és ezerhatszáz pengőt tartott, melyet magával akart vinni.

Az ékszereket mind megtalálták, a pénz azonban egyelőre hiányzik. A

holttest háromnegyed részben elszenesedett.

Szentiványiné fia, akinek Apcon van birtoka, előző este akart vidékre utazni, az utazást azonban elhalasztotta, mert az volt a szándéka, hogy másnap még beszél az anyjával, mielőtt az Abbáziába utazik. Délelőtt semmit nem tudva érkezett a József-utca 14. számú házba és megdöbbenve értesült a tragédiáról. Kétségbeesetten állott meg anyja holtteste előtt. Kijelentette, hogy az esetet érthetetlennek tartja.

A mindentudó

Duca minden volt már csak miniszterelnök és pénzügyminiszter nem

Bukarest, jan. 19.

A belpolitikai életnek új szenzációja van. A liberális párthoz közelálló elemek is hangoztatják már, hogy Brătianu Vintila miniszterelnök nem hajlandó pártelnöki állásáért meginduló küzdelemben részt venni és így valószínű, hogy a közeljövő legnagyobb politikai meglepetése az lesz, hogy Duca jelenlegi belügyminiszter veszi át a liberális párt elnöki tisztségét. A miniszterelnöknek ezzel az

elhatározással kapcsolatban újból aktuálissá vált a pénzügyminiszteri tisztség betöltése. A miniszterelnök a pénzügyminiszteri tisztséget a jelenlegi belügyminiszterrel óhajtja betölteni. Duca már volt politikai működése óta közoktatásügyi, földművelésügyi, külügyi és belügyminiszter és így mint leendő pártvezérnek tisztába kell jönnie — hangoztatja a miniszterelnök — az ország pénzügyeivel is. Tehát sem Antonescu, sem

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzenben, a második árban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Zürichben a lei 3:21 Párisban —

Temesvári magánárfolyamok 1928 január 19-én reggel

Angol font: 794-795-796—, dollár: 16250-163-162—, dinár: 2'88 külföldi, 2'83 belföldi, 2'83 effect, hollandi forint: 65'40 65'50-65'50, francia frank: 6'42-6'44-6'50, olasz lira: 8'64-8'65-8'70, cseh korona: 4'83-4'84-4'72, német márka: 38'80-38'90-39—, osztrák schilling: 23-23'10-23'10, magyar pengő: 28'50-28'60-28'60 svájci frank: 31'40-31'45-31'50.

Terményárak:

(Dengi és Kleinsmann gabonabizományos cég árai.)

Buza 840, rozs 660, takarmányárpa 650, sörárpa 720, tengeri 565, tengeri februárra és márciusra 600, zab 650, bab 700, burgonya 2,40, korpa 5,60 lei. Irányzat szilárd.

Oromulu, hanem Duca, Duca az a nem hajlandó ebbe a cserébe menni. Nem akarja otthagyni aügyi tisztségét, mert olybá tűnne, ha miniszterelnököt öt gyengének tartanemzeti parasztpárt részéről a most meginduló heves kampányparirozására. Amennyiben mégis miniszterelnök álláspontja győzne, Argetoianu jelenlegi földművelésügyi miniszter venné át a belügyminiszteri tisztséget, míg Lupu dr. kerülne a földművelésügyi miniszterium élére és soiu tábornok lenne Lupu tábornak az örököse. Ezek egyelőre kombinációk, de a politikai élet soha nem lehet tudni, hogy a lehetetlenebbnek látszó kombinációk mikor válik valóra.

Gyilkos

akít saját fivére jut a rendőrség kezébe

Bukarest, január

Néhány hónap előtt Bukarestben saját szállodájának irodájában gyilkosok találták Solacoglu Gyilkost, aki többszörös milliommós. A rendőrség heteken keresztül nyomozott a gyilkosok kézrekerésében, míg most végre a véletlenül bűntető hatóságok kezére jutott gonosztevőket. Egy Vajda nevű bukaresti munkás értesítette a rendőrséget, hogy Solacoglu fivére, szobafestő, továbbá Galin művész és egy Voicu nevű többszörösen bűntető gyilkosok meg. Vajda kijelentette, hogy a feljelentést teszi meg, mert összeveszett bátyjával és így akar bosszút állni rajta. A rendőrség a feljelentés alapján azonnal a rablógyilkosok elfogatására dult és sikerült is Vajdát, valamint Galin művészt letartóztatni. Megállapították, hogy Voicu, a véres harmadik részese, jelenleg a doftafogház lakója, ahol egy másik bűntény miatt van lakat alatt. A gyilkosokat azonnal kihallgatták, akik térdelmesen beismerték, hogy ők követték el a véres tettet és bevallották azt is, hogy a mérnök irodájában lenevener lelt találtak, amelyet raboltak. A rablógyilkosokat ügyességi fogházba szállították.

UJABB FAGYHULLÁM FENYGET. Budapestről táviratozzák: Az Nemzedék bécsi jelentése szerint osztrák főváros meteorológiai állomása azt jósolja, hogy két-három nap múlva újabb fagyhullám vonul végig egész Európán. A fagyhullám észlelése keletre kiindulva végighalad majd az egész kontinensen.

Rikkancsok

magas jutalék és fixfizetéssel felvételnek a Déli Hirlapnál

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.

HELICON-nyomda, Timișoara